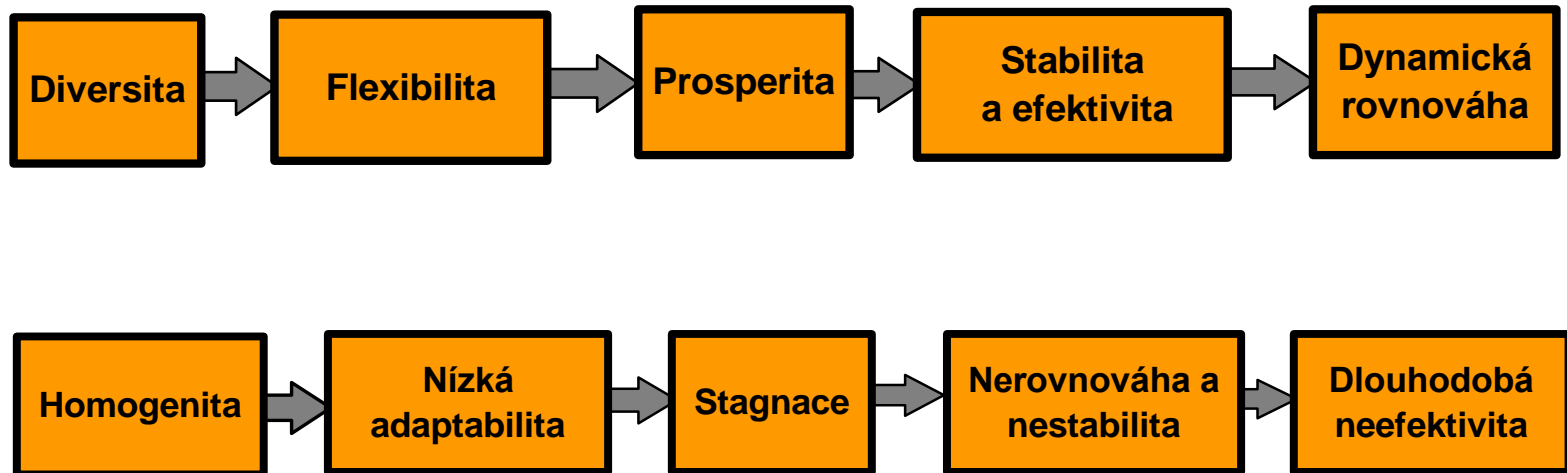

**PŘESHraniČNÍ PROBLEMATIKA
V NÁRODNÍCH DOKUMENTECH
PŘESHraniČNÍ PROBLEMATIKA 7**

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY

PRAHA, KVĚTEN 2006

SRR ČR, 2006 – OBSAH

- **I. ZÁSADY REGIONÁLNÍ POLITIKY ČR - 4 -**
 - 1.1 Vztahy a kompetence v oblasti regionální politiky - 4 -
 - 1.2 Východiska strategie regionálního rozvoje - 9 -
- **II. HLAVNÍ FAKTORY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR - 13 -**
 - 2.1. Lidé - 13 -
 - 2.2. Osídlení - 23 -
 - 2.3. Ekonomika regionů - 31 -
 - 2.4. Technická a dopravní infrastruktura - 43 -
 - 2.5. Krajinový potenciál a ochrana životního prostředí - 47 -
 - 2.6. Využití kulturního potenciálu - 56 -
 - 2.7. Cestovní ruch - 61 -
 - 2.8. Veřejná správa - 66 -
- **III. REGIONÁLNÍ STRUKTURA ČR A POLITIKA DIVERSIFIKACE - 69 -**
 - 3.1. Hlavní regionální disparity - 69 -
 - 3.2. Typologie v regionální struktuře - 69 -
- **IV. SWOT ANALÝZA A SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ REGIONÁLNÍCH PROBLÉMŮ A ROZVOJOVÝCH PŘEDPOKLADŮ - 74 -**
- **V. STRATEGICKÝ RÁMEC - 77 -**
 - 5.1 Vize - 77 -
 - 5.2 Globální cíl a jeho struktura - 78 -
 - 5.3 Struktura prioritních oblastí a priorit Strategie regionálního rozvoje - 80 -
 - 5.4 Opatření - 82 -
 - 5.5 Podmínky realizace vybraných opatření stanovené zpracovatelem SEA - 92 -
 - 5.6 Zabezpečení (Implementace) realizace strategie - 96 -
 - 5.7 Monitoring - 108 -

- **K zabezpečení takto pojaté prorůstové strategie slouží následující procesy diversifikovaného rozvoje regionů:**
 - **6) Přeshraniční a meziregionální spolupráce**
 - Využívání možností přeshraniční regionální spolupráce v rámci středoevropského prostoru a spolupráce s dalšími evropskými regiony a mezinárodními organizacemi.
- **Nedokončená páteřní síť dálnic a rychlostních komunikací zpomaluje dopravu a vytváří bariéry pro dostupnost některých regionů jako jsou Karlovarský, Jihočeský, Pardubický, Zlínský a Moravskoslezský kraj a napojení těchto regionů resp. České republiky na sousední státy.**

2.6.8 PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE

- Uzavřenost ČR, která byla v 90. letech zásadním způsobem prolomena, je stále významnou bariérou využití kulturních hodnot českých regionů. Stimulem pro překonání této situace je zejména vstup do EU a volný přeshraniční pohyb. Tato změna otevřela dosud nevyužitou možnost ekonomické a sociální **regenerace příhraničních oblastí**, které doposud trpěly pro svou periferní polohu nezájmem o kulturní dědictví, resp. jeho dlouhotrvající degradací.
- Společný zájem regionů po obou stranách státní hranice otevřel možnosti společného přístupu k využívání kulturního potenciálu území, **tvorbu společných projektů** pro regeneraci kulturních hodnot a společné úsilí o získání evropských finančních prostředků. Spolupráce se vyvíjí i v oblastech vzdělávání a zaměření aktivit ve volném čase (výměny mládeže, stáže studentů, sportovní akce atd.).
- Za účelem podpory rozvoje příhraničních oblastí vznikly Euroregiony jako dobrovolná zájmová sdružení krajů a obcí. Přeshraniční spolupráce je z evropského hlediska podstatnou **formou integračních procesů** jak ve smyslu odstraňování bariér mezi sousedícími společnostmi, tak ve smyslu využívání společného kulturního dědictví, které se historicky vyvinulo interakcí sousedících kultur.

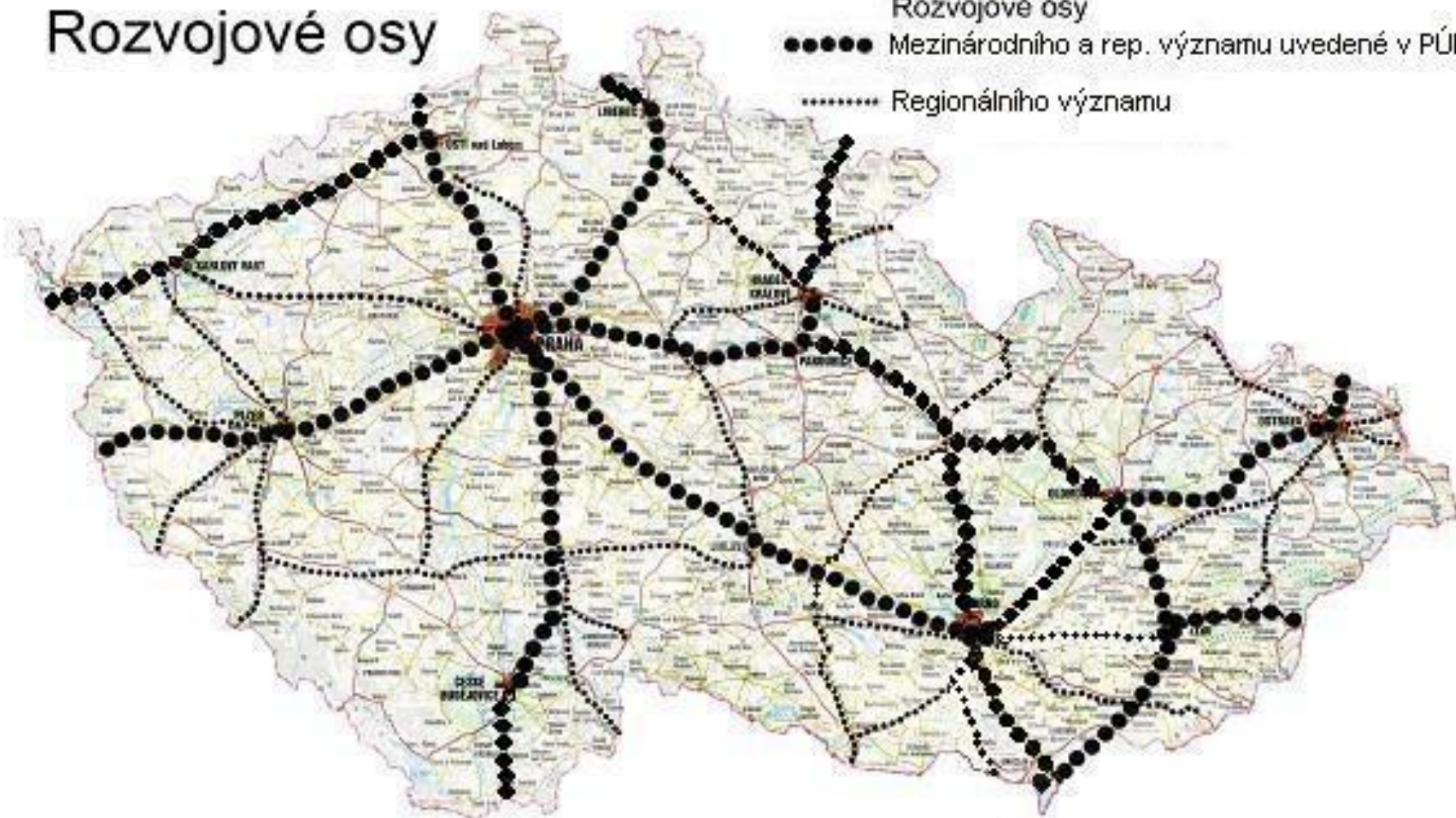
MEZIREGIONÁLNÍ DISPARITY

- zaostává ekonomická úroveň značné části příhraničních okresů,
- přetrvává nedostatečné napojení severovýchodní Moravy a Slezska na transevropské komunikační tahy a hlavní město, což výrazně přispívá k nezájmu investorů, zejména zahraničních, o toto území,

Rozvojové osy

- Rozvojové osy
- Mezinárodního a rep. významu uvedené v PÚR
 - Regionálního významu

3.2.3 VENKOVSKÉ OBLASTI, REGIONY MIMO ROZVOJOVÉ OSY A PERIFERNÍ REGIONY

- vzdálenost od rozvojových center (zejména od Prahy) - periferními regiony **příhraniční oblasti**, jednou z bariér rozvoje.
- Vstup do EU otevírá nové vztahy k oblastem sousedních zemí a jejich centrům, navazujícím z druhé strany hranice.
Předpokladem **odstranění bariér**
 - hraničních (např. rozšíření Schengenského prostoru),
 - infrastrukturních (pozemní komunikace přes hranici zajišťující dosažitelnost budoucích společných center přeshraničního prostoru z obou stran hranice, IT sítě apod.), ale i
 - bariér vyplývajících z historického vývoje provázeného národnostními i jinými konflikty, jazykových apod.
- k rozvoji endogenního potenciálu těchto oblastí, vyplývajícího především
 - z fyzicko-geografických (hraniční pohoří, přírodní bohatství - existence národních parků apod.) a
 - socio-kulturních (dlouhodobé míšení kultur, národů, tradic a z nich vyplývajících specifik) daností příhraničních území.
- základem pro současný rozvoj ekonomických odvětví jako např. cestovní ruch. Stejně tak zatím nevyužitým potenciálem je rozvoj vysokého školství a výzkumu v příhraničních oblastech a jejich střediscích a s tím související rozvoj lidského kapitálu.

SOUČÁST VIZE:

- účinnou kombinaci využitelných (aktivovatelných) zdrojů obcí či jejich svazků, zdrojů regionů, státu a fondů Evropské unie s vnitřními i zahraničními zdroji soukromých investorů. K tomu bude na úrovni regionů rozvíjena aktivní meziregionální spolupráce (zejména přeshraniční) a na úrovni státu spolupráce se zeměmi v rámci Evropské unie.
- **PO 1: Evropský a národohospodářský strategický rámec**
 - **P.1.1: Institucionální systém podpory rozvoje regionů a jejich spolupráce**
 - Rozvíjení přeshraniční spolupráce regionů ČR s regiony EU.
- **PO 4: Infrastruktura**
 - **P.4.1 Zajištění regionální a nadregionální dopravní dostupnosti**
 - Napojení všech krajů na kvalitní síť dálnic a rychlostních silnic a zabezpečení dostatečné kapacity silniční infrastruktury v pohraničních a citlivých oblastech.
 - Postupné budování infrastruktury cyklistické dopravy pro denní využívání a podpora programů transevropských a (euro)regionálních sítí cyklostezek, jezdeckých, turistických tras a bezpečnosti vodních turistických tras.

5.6.2 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ

Operační programy přeshraniční spolupráce.

- Svým charakterem jde o specifické regionální programy zahrnující periferní, příhraniční regiony a jejich spolupráci se sousedními zahraničními regiony. Jeho cílem je **podpora hospodářské a sociální integrace příhraničních území prostřednictvím odstraňování přetrvávajících bariér a posilování jejich rozvojového potenciálu.** Prostřednictvím společných intervencí budou posilovány vzájemné hospodářské, společenské a kulturní vztahy, společná péče o přírodní bohatství, rozvoj cestovního ruchu a budování flexibilního trhu práce.

INDIKÁTORY:

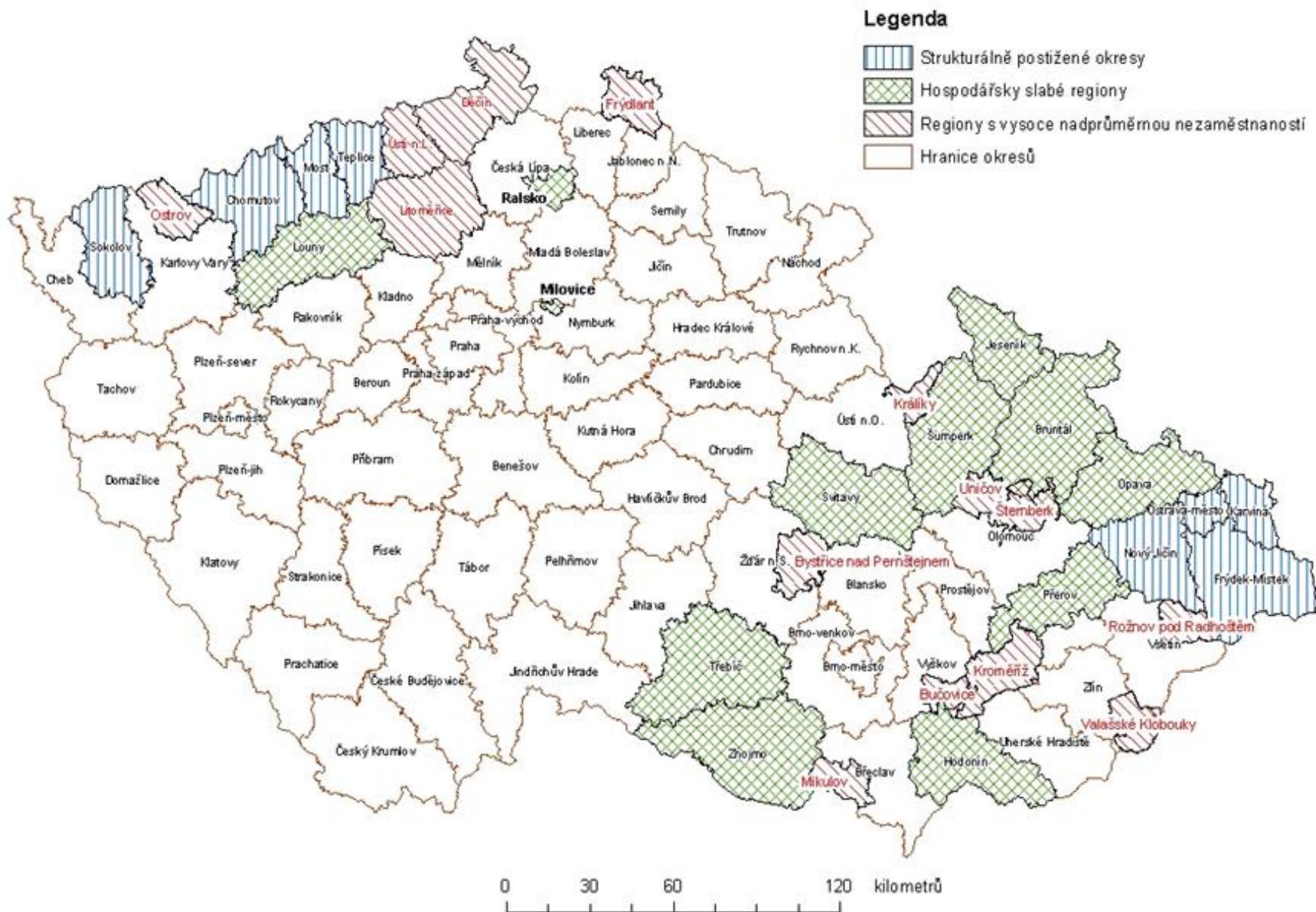
- souhrnné hodnocení situace na trhu práce (nezaměstnanosti) zahrnující míru nezaměstnanosti, dlouhodobou nezaměstnanost a počet uchazečů na jedno volné pracovní místo (váha 0,4)
- daňové příjmy na 1 obyvatele (0,15)
- počet podnikatelů na 1000 obyvatel (0,15)
- kupní síla obyvatel (0,3)

Rozloha a obyvatelstvo regionů vyžadujících specifickou podporu				
I. Strukturálně postižené regiony				
okres	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Most	116 685	1,1	46 715	0,6
2. Karviná	275 834	2,7	34 723	0,4
3. Chomutov	125 104	1,2	93 534	1,2
4. Teplice	127 627	1,2	46 923	0,6
5. Ostrava-město	311 402	3,0	21 422	0,3
6. Frýdek-Místek	226 998	2,2	127 274	1,6
7. Nový Jičín	159 212	1,6	91 772	1,2
8. Sokolov	93 320	0,9	75 360	1,0
Celkem	1 436 182	14,1	537 723	6,8
Česká republika	10 220 577	100,0	7 886 838	100,0
II. Hospodářsky slabé regiony				
okres	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Znojmo	114 218	1,1	163 709	2,1
2. Třebíč	116 840	1,1	151 880	1,9
3. Písecko	134 181	1,3	84 474	1,1
4. Svitavy	101 940	1,0	133 467	1,7
5. Šumperk	125 268	1,2	131 557	1,7
6. Hodonín	157 750	1,5	108 637	1,4
7. Jeseník	42 014	0,4	71 897	0,9
8. Bruntál	103 678	1,0	165 705	2,1
9. Opava	180 430	1,8	112 609	1,4
10. Louny	85 958	0,8	111 775	1,4
11. Ralsko	1 786	0,0	17 023	0,2
12. Milovice -Mladá	5 461	0,1	2 831	0,0
Celkem	1 169 524	11,4	1 255 564	15,9
Česká republika	10 220 577	100,0	7 886 838	100,0
III. Regiony s výsokou nadprůměrnou nezaměstnaností				
okres	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Děčín	133 778	1,3	90 886	1,2
2. Litoměřice	115 252	1,1	103 211	1,3
3. Ústí nad Labem	117 729	1,2	40 445	0,5
ORP	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Ostrov	28 363	0,3	31 862	0,4
2. Frýdlant	24 285	0,2	35 200	0,4
3. Králupy	9 500	0,1	15 971	0,2
4. Bystřice n. Pernš.	21 148	0,2	34 756	0,4
5. Bučovice	15 756	0,2	17 054	0,2
6. Mikulov	19 888	0,2	24 474	0,3
7. Šternberk	23 761	0,2	29 862	0,4
8. Uničov	23 096	0,2	20 720	0,3
9. Kroměříž	70 176	0,7	50 016	0,6
10. Rožnov p. Radh.	35 625	0,3	23 929	0,3
11. Valašské Klobouky	24 125	0,2	25 872	0,3
celkem	662 482	6,5	544 258	6,9
Celkem I+II+III	3 268 188	32,0	2 337 545	29,6
Česká republika	10 220 577,00	100,0	7 886 838	100,0

Rozloha a obyvatelstvo regionů vyžadujících specifickou podporu

I. Strukturálně postižené regiony				
okres	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Most	116 685	1,1	46 715	0,6
2. Karviná	275 834	2,7	34 723	0,4
3. Chomutov	125 104	1,2	93 534	1,2
4. Teplice	127 627	1,2	46 923	0,6
5. Ostrava-město	311 402	3,0	21 422	0,3
6. Frydek-Místek	226 998	2,2	127 274	1,6
7. Nový Jičín	159 212	1,6	91 772	1,2
8. Sokolov	93 320	0,9	75 360	1,0
Celkem	1 436 182	14,1	537 723	6,8
Česká republika	10 220 577	100,0	7 886 838	100,0
II. Hospodářsky slabé regiony				
okres	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Znojmo	114 218	1,1	163 709	2,1
2. Třebíč	116 840	1,1	151 880	1,9
3. Přerov	134 181	1,3	84 474	1,1
4. Svitavy	101 940	1,0	133 467	1,7
5. Šumperk	125 268	1,2	131 557	1,7
6. Hodonín	157 750	1,5	108 637	1,4
7. Jeseník	42 014	0,4	71 897	0,9
8. Bruntál	103 678	1,0	165 705	2,1
9. Opava	180 430	1,8	112 609	1,4
10. Louny	85 958	0,8	111 775	1,4
11. Ralsko	1 786	0,0	17 023	0,2
12. Milovice -Mladá	5 461	0,1	2 831	0,0
Celkem	1 169 524	11,4	1 255 564	15,9
Česká republika	10 220 577	100,0	7 886 838	100,0
III. Regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností				
okres	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Děčín	133 778	1,3	90 886	1,2
2. Litoměřice	115 252	1,1	103 211	1,3
3. Ústí nad Labem	117 729	1,2	40 445	0,5
ORP	obyvatelstvo	v %	rozloha (ha)	v %
1. Ostrov	28 363	0,3	31 862	0,4
2. Frydlant	24 285	0,2	35 200	0,4
3. Králíky	9 500	0,1	15 971	0,2
4. Bystřice n. Pernš.	21 148	0,2	34 756	0,4
5. Bučovice	15 756	0,2	17 054	0,2
6. Mikulov	19 888	0,2	24 474	0,3
7. Šternberk	23 761	0,2	29 862	0,4
8. Uničov	23 096	0,2	20 720	0,3
9. Kroměříž	70 176	0,7	50 016	0,6
10. Rožnov p. Radh.	35 625	0,3	23 929	0,3
11. Valašské Klobouky	24 125	0,2	25 872	0,3
celkem	662 482	6,5	544 258	6,9
Celkem I+II+III	3 268 188	32,0	2 337 545	29,6
Česká republika	10 220 577,00	100,0	7 886 838	100,0

Vymezení regionů se soustředěnou podporou státu

POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČR 2008

- 1 ÚVOD 11
 - 1.1 Účel Politiky územního rozvoje České republiky 11
 - 1.2 Vazby Politiky územního rozvoje České republiky na mezinárodní smlouvy, na dokumenty mezinárodních organizací a sousedních států 11
 - 1.3 Struktura dokumentu Politika územního rozvoje České republiky 11
- 2 REPUBLIKOVÉ PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ 17
 - 2.1 Východiska 17
 - 2.2 Republikové priority 17
- 3 ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY 23
 - 3.1 Východiska 23
 - 3.2 Koncepce 23
- 4 SPECIFICKÉ OBLASTI 31
 - 4.1 Východiska 31
 - 4.2 Koncepce 31
- 5 KORIDORY A PLOCHY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY 41
 - 5.1 Východiska 41
 - 5.2 Koncepce 41
- 6 KORIDORY A PLOCHY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A SOUVISEJÍCÍCH ROZVOJOVÝCH ZÁMĚRŮ 55
 - 6.1 Východiska 55
 - 6.2 Koncepce 55
- 7 DALŠÍ ÚKOLY PRO ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ 65
 - 7.1 Východiska 65
 - 7.2 Koncepce 65
- 8 VZTAH ROZVOJOVÝCH OBLASTÍ, ROZVOJOVÝCH OS A SPECIFICKÝCH OBLASTÍ 69
- 9 SOUHRNNÉ SCHÉMA

- nástrojem územního plánování, který určuje požadavky a rámce pro konkretizaci ve stavebním zákoně obecně uváděných úkolů územního plánování
 - v republikových,
 - přeshraničních a
 - mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území

- řešení přeshraniční dopravy, protože mobilita a dostupnost jsou klíčovými předpoklady hospodářského rozvoje ve všech regionech.

MEZINÁRODNÍ/PŘESHHRANIČNÍ ASPEKTY V ROZVOJOVÝCH OBLASTECH

- VYMEZENÍ / DŮVODY VYMEZENÍ, MJ.:
- OB2 Ostrava
 - velmi silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností, pro kterou je charakteristický dynamický rozvoj mezinárodní spolupráce se sousedícím polským regionem Horního Slezska;
 - výrazným předpokladem rozvoje je v současnosti budované napojení na dálniční síť ČR a Polska, jakož i poloha na II. a III. tranzitním železničním koridoru.
- OB3 Brno
 - sílící mezinárodní kooperační svazky napojují oblast zejména na prostor Vídně a Bratislavy.

- OB4 Hradec Králové / Pardubice
 - Rozvojově podporujícím faktorem je poloha Pardubic na I. tranzitním železničním koridoru, dálnici D11 z Prahy do Hradce Králové s plánovaným pokračováním do Polska
- OB10 České Budějovice
 - podporujícím faktorem rozvoje je poloha na připravované dálnici D3 s návazností na rychlostní silnici R3 do Rakouska
- OB12 Karlovy Vary
 - podporujícím faktorem rozvoje je poloha na připravované rychlostní silnici R6 Praha–Karlovy Vary–Cheb–hranice ČR.

SPECIFICKÉ OBLASTI

- SOB1 Šumava
 - Potřeba koordinace využívání území se sousedními spolkovými zeměmi Bavorskem a Horním Rakouskem.
 - zlepšení dopravní dostupnosti území, zejména přeshraničních dopravních vazeb,
 - propojení systému pěších a cyklistických tras se sousedními státy
- SOB2 Beskydy
 - Potřeba rozvoje drobného a středního podnikání, především v oblasti cestovního ruchu – k rozvoji potenciál jednoho z hlavních dopravních tahů na Slovensko, procházejícího oblastí.
 - zlepšení dopravní dostupnosti zejména příhraničních oblastí,
 - vytvářet územní podmínky pro rozvoj systému přeshraničních pěších a cyklistických tras,
- SOB3 Jeseníky–Králický Sněžník
 - vytvářet územní podmínky pro zlepšení dopravní dostupnosti území a přeshraničních dopravních tahů, zejména na Kladsko

- SOB4 Karvinsko
 - Potřeba využít pro další ekonomický rozvoj předpoklady plynoucí zejména z potenciálu výhodné dopravní polohy silně dopravně exponovaného území, kterým prochází hlavní železniční a silniční spojení na Polsko a Slovensko a plánované dálniční propojení s Polskem.
- SOB6 Krušné hory
 - jediné horské území v ČR bez velkoplošné ochrany přírody a krajiny, které plní rekreační funkci nejen v rámci ČR, ale i pro Sasko
 - Potřeba zlepšení špatné dopravní dostupnosti území jak z okolí – zejména přeshraničních dopravních vazeb, tak i uvnitř oblasti.
- SOB7 Krkonoše–Jizerské hory
 - národní parkem a biosférická rezervace UNESCO na území Královéhradeckého a Libereckého kraje a sousedního Polska
 - cestovní ruch tuzemský i zahraniční (Polsko, Německo)
 - Nutnost kooperace území se sousední oblastí polských Krkonoš a Jelenihorské kotliny.
 - vytvářet územní podmínky pro zlepšení dopravní dostupnosti území uvnitř i přes hranice

